

Anna Borowska **Lingwistyka stosowana w lotnictwie. Awialingwistyczne obszary badawcze**

Borowska, Anna P. (2017a). *Avialinguistics: The Study of Language for Aviation Purposes*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Borowska, Anna P. (2017b). Dyferencjacja zadań badawczych awialingwistyki na tle bieżących potrzeb lotnictwa. *Lingwistyka Stosowana* 23(3), 1-14. <https://doi.org/10.32612/uw.20804814.2017.3.pp.1-14>

Borowska, Anna (2017c). Nauczanie angielskiej frazeologii lotniczej. *Acta Universitatis Lodzianis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców* 24, 191-203. <https://doi.org/10.18778/0860-6587.24.14>

Borowska, Anna (2020). Culture indicators in global aeronautical communication. *The Specialist* 41(3), 1-17. <https://doi.org/10.23925/2318-7115.2020v41i3a3>

Borowska, Anna, Simon, Tom (2022). Collaborative Development: How Linguists and Aviation SMEs Can Best Serve the Aviation Language Community. 9th GEIA Seminar, Brasil, October 17-21, 2022.

Carvalho de Almeida Prado, Malila (2021). The pragmatics of Aeronautical English: an investigation through corpus linguistics. *Revista de Estudos da Linguagem* 29(2), 1381-1414. <https://doi.org/10.17851/2237-2083.29.2.1381-1414>

Estival, Dominique (2018). What should we teach native English speakers? International Civil Aviation English Association Annual Conference, Daytona Beach, Florida, USA.

Fellner, Andrzej, Kozuba, Jarosław (2009). *Frazeologia lotnicza dla personelu latającego*. Warszawa: IT-COM.

Fellner, Andrzej, Zając, Józef (2008). *Frazeologia lotnicza*. Chełm: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa.

Grucza, Franciszek (2010). Od lingwistyki wyrazu do lingwistyki tekstu i dyskursu. O wielości dróg rozwoju lingwistyki i kryteriów jego oceny. W: Jurij Lukszyn (red.), *Lingwistyka stosowana - języki specjalistyczne - dyskurs zawodowy* (Publikacja Jubileuszowa 3). Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, 13-56.

Grucza, Sambor (2004). *Od lingwistyki tekstu do lingwistyki tekstu specjalistycznego*. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Grucza, Sambor (2010). Specyfika uczenia języków specjalistycznych w świetle antropocentrycznej teorii języka. W: Jurij Lukszyn (red.), *Lingwistyka stosowana - języki*

specjalistyczne - dyskurs zawodowy (Publikacja Jubileuszowa 3). Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, 107-130.

Grzegorzczkova, Renata (2012). *Wstęp do językoznawstwa*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Hockett, Charles F. (1958). *A Course in Modern Linguistics*. New York: Macmillan Company.

ICAO (2009). *Guidelines for Aviation English Training Programmes*. Circular 323 AN/185. Montreal: International Civil Aviation Organisation.

ICAO (2010). Manual of the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements. Doc 9835 AN/453. Montreal: International Civil Aviation Organisation. Dostęp online: <https://skybrary.aero/sites/default/files/bookshelf/2497.pdf> (19.11.2023).

Lyons, John. (1984). Semantyka. T. 1. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Tosqui-Lucks, Patricia, Carvalho e Silva, Ana Lígia Barbosa de (2020). Aeronautical English: investigating the nature of this specific language in search of new heights. *The Specialist* 41(3), 1-27. <https://doi.org/10.23925/2318-7115.2020v41i3a2>

ULC (2015). Krajowy System Egzaminów Językowych KSEJ. Dostęp online: <https://www.ulc.gov.pl/pl/personel-lotniczy/komisja-egzaminacyjna/egzamin-y-z-i-angielskiego/3742-krajowy-system-egzaminow-jezykowych-ksej> (30.01.2023).

Weinsberg, Adam (1983). Językoznawstwo ogólne. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Stanisław Goźdź-Roszkowski, Julia Mazurkiewicz-Sułkowska **Eklektyzm metodologiczny we współczesnych badaniach juryslingwistycznych**

Biel, Łucja, Engberg, Jan, Rosario Martín, Ruano, Sosoni, Vilelmini (2020). *Research Methods in Legal Translation and Interpreting Crossing Methodological Boundaries*. Abingdon: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351031226>

Busse, Dietrich (1992). *Recht als Text*. Tübingen: Niemeyer. <https://doi.org/10.1515/9783111377063>

Durant, Alan, Leung, Janny H.C. (2016). *Language and Law*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315436258>

Engberg, Jan (2013). Legal linguistics as a mutual arena for cooperation: recent developments in the field of applied linguistics and law. *AILA Review* 26, 24-41. <https://doi.org/10.1075/aila.26.03eng>

Fanego, Teresa, Rodríguez Puente, Pauli (2019). *Corpus-based Research on Variation in English Legal Discourse*. Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins Publishing. <https://doi.org/10.1075/scl.91>

Feluś, Antoni (2011). *Z zagadnień językoznawstwa kryminalistycznego*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WSPiA.

Galdia, Marcus (2021). *Legal Constructs: Reflections on Legal-Linguistic Methodology*. Poznań: Wydawnictwo Rys.

Gębka-Wolak, Małgorzata (2017). *Językoznawstwo sądowe w Polsce. Obszary zainteresowania i zastosowanie*. Dostęp online: <http://repozytorium.umk.pl/handle/item/4935> (20.01.2023).

Gémar, Jean-Claude (2005). *Langage du droit et (juri)linguistique. États et fonctions de la jurilinguistique*. W: Jean-Claude Gémar, Nicholas Kasirer (red.), *Jurilinguistique: entre langues et droits / Jurilinguistics: Between Law and Language*. Montréal-Bruxelles: Thémis, Bruylant, 5-22.

Giltrow, Janet, Olsen, Frances, Mancini, Donato (red.) (2021). *Legal Meanings: The Making and Use of Meaning in Legal Reasoning (Foundations in Language and Law 1)*. Berlin: De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110720969>

Goźdź-Roszkowski, Stanisław (2021a). *Hostility to religion or protection against discrimination? Evaluation and argument in a case of conflicting principles*. W: Janet Giltrow, Frances Olsen, Donato

Mancini (red.), *Legal Meanings: The Making and Use of Meaning in Legal Reasoning (Foundations in Language and Law 1)*. Berlin: De Gruyter Mouton, 57-76. <https://doi.org/10.1515/9783110720969-004>

Goźdz-Roszkowski, Stanisław (2021b). Corpus linguistics in legal discourse. *International Journal for the Semiotics of Law* 34, 1515-1540. <https://doi.org/10.1007/s11196-021-09860-8>

Goźdz-Roszkowski, Stanisław (2022a). Evaluative language in legal professional practice: the case of justification of judicial decisions. W: Barbara Lewandowska-Tomaszczyk, Marcin Trojszczak (red.), *Language Use, Education and Professional Contexts*. Cham: Springer, 3-20. https://doi.org/10.1007/978-3-030-96095-7_1

Goźdz-Roszkowski, Stanisław (2022b). Evaluative language and strategic manoeuvring in the justification of judicial decisions: the case of teleological-evaluative argumentation. W: Stanisław Goźdz-Roszkowski, Gianluca Pontrandolfo (red.), *Law, Language and the Courtroom: Legal Linguistics and the Discourse of Judges*. London: Routledge, 98-111. <https://doi.org/10.4324/9781003153771-9>

Guillén-Nieto, Victoria, Stein, Dieter (2022). Introduction: theory and practice in forensic linguistics. W: Victoria Guillén-Nieto, Dieter Stein (red.), *Language as Evidence: Doing Forensic Linguistics*. Cham: Palgrave Macmillan, 1-33. https://doi.org/10.1007/978-3-030-84330-4_1

Korytkowska, Małgorzata, Koseska-Toszeva, Violetta, Roszko, Roman (2007). *Polsko-bułgarska gramatyka konfrontatywna*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog.

Knapp, Karlfried, Antos, Gerd (2011). Introduction to the handbook series *Linguistics for problem solving*. W: Christopher N. Candlin, Srikant Sarangi (red.), *Handbook of Communication in Organisations and Professions (Handbooks of Applied Linguistics 3)*. Berlin-Boston: De Gruyter Mouton, V-XVI. <https://doi.org/10.1515/9783110214222.v>

Mattila, Heikki (2013). *Comparative Legal Linguistics: Language of Law, Latin and Modern Lingua Francas*. London-New York: Routledge.

Mazurkiewicz-Sułkowska, Julia (2010). Z problematyki bułgarsko-polskich tłumaczeń tekstów sądowych. *Comparative Legilinguistics: International Journal for Legal Communication* 3, 71-81. <https://doi.org/10.14746/cl.2010.3.7>.

Mazurkiewicz-Sułkowska, Julia (2015). Bułgarsko-polskie tłumaczenia sądowe. W: Patryk Borowiak, Adriana Kovacheva (red.), *Bułgaria - tradycyjna i nowoczesna*. Poznań: Maiuscula, 111-118.

Nowak-Korc, Paulina, Flöter-Durr, Margarete (2023). Analyse contrastive des textes de décisions judiciaires en la langue française, allemande et polonaise. *International Journal for the Semiotics of Law* 36(2), 837-867. <https://doi.org/10.1007/s11196-022-09957-8>

Pawłowski, Adam (2010). Empiryczne i ilościowe metody badań wobec naukowego statusu współczesnego językoznawstwa. W: Piotr Stalmaszczyk (red.), *Metodologie językoznawstwa. Filozoficzne i empiryczne problemy w analizie języka*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 117-131. <https://doi.org/10.18778/7525-352-8.08>

Pieńkos, Jerzy (1999). *Podstawy juryslingwistyki. Język w prawie - prawo w języku*. Warszawa: Muza.

Potts, Amanda, Kjær, Anne Lise (2016). Constructing achievement in the international criminal tribunal for the former Yugoslavia (ICTY): a corpus-based critical discourse analysis. *International Journal for the Semiotics of Law* 29, 525-555. <https://doi.org/10.1007/s11196-015-9440-y>

Salmi-Tolonen, Tarja (2013). Legal linguistics as a line of study and an academic discipline. W: Christopher Williams, Girolamo Tessuto (red.), *Language in the Negotiation of Justice: Contexts, Issues and Applications*. Farnham: Ashgate, 259-278.

Sarangi, Srikant, Candlin, Christopher (2011). Professional and organisational practice: a discourse/communication perspective. W: Christopher Candlin, Srikant Sarangi (red.), *Handbook of Communication in Professions and Organizations*. Berlin: Mouton de Gruyter, 3-59.

<https://doi.org/10.1515/9783110214222.3>

Sobieszewska, Marta (2015). Juryslingwistyka: między językiem a prawem. *Studia Iuridica Lublinensia* XXI(4), 123-131. <https://doi.org/10.17951/sil.2015.24.4.123>

Solan, Lawrence M., Gales, Tammy (2017). Corpus linguistics as a tool in legal interpretation. *Brigham Young University Law Review* 6, 1311-1358.

Solan, Lawrence M., Tiersma, Peter M. (2012). Introduction. W: Peter M. Tiersma, Lawrence M. Solan (red.), *The Oxford Handbook of Language and Law*. Oxford: Oxford University Press, 1-9.

<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199572120.013.0001>

Vogel, Friedemann, Hamann, Hanjo, Gauer, Isabelle (2018). Computer-assisted legal linguistics: corpus analysis as a new tool for legal studies. *Law & Social Inquiry* 43(4), 1340-1363.

<https://doi.org/10.1111/lsi.12305>

Williams, Christopher (2022). *The Impact of Plain Language on Legal English in the United Kingdom*. New York: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003025009>

Zaśko-Zielińska, Monika (2021). Interdyscyplinarne pomosty między językoznawstwem a prawem w lingwistyce kryminalistycznej. W: Małgorzata Guławska, Grzegorz Pawłowski (red.), *Lingwistyka à la inter. Status i perspektywy badań interdyscyplinarnych*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 111-123. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323551102.pp.111-124>

Zaśko-Zielińska, Monika, Kredens, Krzysztof (2019). *Lingwistyka kryminalistyczna. Teoria i praktyka*. Wrocław: Quaestio.

Olga Lesicka **Koncepcja metodyki badań nad terminami ekonomicznymi w formie metafor w języku rosyjskim (podejście kognitywne i porównawcze z językami angielskim i polskim)**

Bierwiaczonek, Bogusław (2006). O języku ucieleśnionym. W: Olga Sokołowska, Danuta Stanulewicz (red.), *Językoznawstwo kognitywne III. Kognitywizm w świetle innych teorii*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 444-479.

Dobrzyńska, Teresa (1994). *Mówiąc przenośnie... Studia o metaforze*. Warszawa: Instytut Badań Literackich.

Fabiszak, Małgorzata, Konat, Barbara (2013). Zastosowanie korpusów językowych w językoznawstwie kognitywnym. W: Piotr Stalmaszczyk (red.), *Metodologie językoznawstwa. Ewolucja języka. Ewolucja teorii językoznawczych*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 131-142.

Gajda, Stanisław (2008). Metafora w dyskursie naukowym. *Studia Litteraria Polono-Slavica* 8, 29-42.

Hodge, Robert, Kress, Gunther (1988). *Social Semiotics*. New York: Polity Press.

Kiklewicz, Aleksander (2004). Problem językowej reprezentacji wiedzy w kognitywistycznej teorii metafory. *Słupskie Prace Filologiczne. Filologia Polska* 3, 265–276.

Kiklewicz, Aleksander (2006). Teoria metafor pojęciowych: zagadnienia dyskusyjne. W: Aleksander Kiklewicz, *Język, komunikacja, wiedza*. Minsk: Prava i Ekanomika, 217–273.

Lakoff, George, Johnson, Mark (2010). *Metafory w naszym życiu*. Przeł. Tomasz P. Krzeszowski. Warszawa: Aletheia.

Marzec, Wiktor (2011). Poststrukturalistyczna teoria dyskursu i empiryczne badania społeczne. *Praktyka Teoretyczna* 4, 185–198. Dostęp online:
<https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/11684/1/20.Marzec.pdf> (30.10.2022).
<https://doi.org/10.14746/prt.2011.4.20>

Pawelec, Andrzej (2006). *Metafora pojęciowa a tradycja*. Kraków: Universitas.

Tokarski, Ryszard (2001). Słownictwo jako interpretacja świata. W: Jerzy Bartmiński (red.), *Współczesny język polski*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 343–370.

Tokarz, Marek (2000). Podstawowe założenia teorii metafory Lakoffa i Johnsona. *Nowa Krytyka* 11, 253–261.

Wieczorek, Urszula (1999). *Wartościowanie. Perswazja. Język*. Kraków: Księgarnia Akademicka.

Zawisławska, Magdalena (2011). *Metafora w języku nauki. Na przykładzie nauk przyrodniczych*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Dorota Kozakiewicz-Kłosowska Rzeczywistość (post)pandemiczna a pojęcie szczepienia. Covidowa komunikacja społeczna w Polsce i we Włoszech

Anusiewicz, Janusz (1992). Potoczność jako sposób doświadczania świata i jako postawa wobec świata. W: Janusz Anusiewicz, Franciszek Nieckula (red.), *Potoczność w języku i w kulturze (Język a Kultura 5)*. Wrocław: Wiedza o Kulturze, 9–20.

Bartmiński, Jerzy (2001). Styl potoczny. W: Jerzy Bartmiński (red.), *Współczesny język polski*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 115–134.

Danaszkiewicz, Magdalena (2021). Kampanie społeczne w okresie pandemii – obszary, treści i formy komunikowania. W: Wioletta Nowak, Katarzyna Szalonka (red.), *Zdrowie i style życia. Ekonomiczne, zdrowotne i społeczne skutki pandemii*. Wrocław: E-Wydawnictwo, Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, 305–321.

Fillmore, Charles (1971). Verbs of judging: exercise in semantic description. W: Charles Fillmore, D. Terrence Langendoen (red.), *Studies in Linguistic Semantics*. New York: Holt, Rinehart, Winston, 272–289.

Fillmore, Charles (1985). Frames and the semantics of understanding. *Quaderni di Semantica* 6(2), 222–254.

Fillmore, Charles (1987). *Fillmore's Case Grammar: A Reader (Studies in Descriptive Linguistics 16)*. Heidelberg: Groos.

Goffman, Erving (1986). *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Boston: Northeastern University Press.

Pluwak, Agnieszka (2009). Geneza i ewolucja pojęcia framing w naukach społecznych. *Global Media Journal* 1(5), 49–80.

Stępnia, Krzysztof (2021). Kampanie społeczne w dobie pandemii COVID-19 jako uniwersalne komunikaty perswazyjne w globalnym świecie. *Studia Medioznawcze* 22(1), 852–870.
<https://doi.org/10.33077/uw.24511617.sm.2021.1.644>

Tokarski, Ryszard (2006). Pola znaczeniowe i ramy interpretacyjne – dwa spojrzenia na język. *Ling Varia* 1(1), 35–46. Dostęp online:
www.lingvaria.polonistyka.uj.edu.pl/documents/5768825/a58dba4d-11bb-4e4d-b4dd-9997228e2ad8 (27.11.2023).

Tokarski, Ryszard (2013). *Światy za słowami. Wykłady z semantyki leksykalnej*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Warchała, Jacek (2003). *Kategoria potoczności w języku*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Aleksandra Pawlicka **Czy adwersarze uczą się na własnych błędach?** **Ewolucja nagłówków fake news**

Abbruzzese, Jason (2022). Russian disinformation, propaganda ramp up as conflict in Ukraine grows. NBC News. Dostęp online: <https://www.nbcnews.com/tech/internet/russian-disinformation-propaganda-ramp-conflict-ukraine-grows-rcna17521> (31.01.2023).

Ågerfalk, Pär J., Conboy, Kieran, Myers, Michael D. (2020). Information systems in the age of pandemics: COVID-19 and beyond. *European Journal of Information Systems* 29(3), 203-207.
<https://doi.org/10.1080/0960085X.2020.1771968>

Ahmed, Hadeer, Traore, Issa, Saad, Sherif (2017). Detection of online fake news using n-gram analysis and machine learning techniques. W: Issa Traore, Isaac Woungang, Ahmed Awad (red.), *Intelligent, Secure, and Dependable Systems in Distributed and Cloud Environments*. Cham: Springer, 127-138.
https://doi.org/10.1007/978-3-319-69155-8_9

Ahmed, Hadeer, Traore, Issa, Saad, Sherif (2018). Detecting opinion spams and fake news using text classification. *Security and Privacy* 1(1), 1-15. <https://doi.org/10.1002/spy2.9>

Alba, Davey, Satariano, Adam (2019). At least 70 countries have had disinformation campaigns, study finds. *The New York Times*. Dostęp online:
<https://www.nytimes.com/2019/09/26/technology/government-disinformation-cyber-troops.html> (31.01.2023).

Alba-Juez, Laura (2020). The expression of otherness in fake news as a strategy for the manipulation of emotion and stance. *ERUDITT Journée d'étude: Discours et stratégies de l'altérité et de l'interculturalité*, Lyon, France.

Allcott, Hunt, Gentzkow, Matthew (2017). Social media and fake news in the 2016 election. *Journal of Economic Perspectives* 13(2), 211-236. Dostęp online:

<https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jep.31.2.211> (31.01.2023).
<https://doi.org/10.3386/w23089>

Asr, Fatemeh Torabi (2019). The language gives it away: how an algorithm can help us detect fake news. *The Conversation*. Dostęp online: <https://theconversation.com/the-language-gives-it-away-how-an-algorithm-can-help-us-detect-fake-news-120199> (31.01.2023).

Banik, Sumit (2020). COVID Fake News Dataset. Dostęp online: <https://zenodo.org/records/4282522> (31.01.2023).

Bidar, Musadiq, Sganga, Nicole (2022). Meta says Russians targeting Ukrainians with misinformation and hacking attempts on Facebook. *CBS News*. Dostęp online: <https://www.cbsnews.com/news/facebook-russian-hackers-misinformation-ukraine-meta/> (31.01.2023).

Bovet, Alexandre, Makse, Hernán A. (2019). Influence of fake news in Twitter during the 2016 US presidential election. *Nature Communications* 10, 7. <https://doi.org/10.1038/s41467-018-07761-2>

Cambridge Dictionary (2023). Fake news. Dostęp online: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/fake-news> (4.12.2023).

Choraś, Michał, Pawlicka, Aleksandra, Kozik, Rafał, Woźniak, Michał (2022). How machine learning may prevent the breakdown of democracy by contributing to fake news detection. *IT Professional* 24(2), 25-31. Dostęp online: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9770455> (31.01.2023).
<https://doi.org/10.1109/MITP.2022.3151312>

Denaux, Ronald, Gómez, José Manuel (2021). The language of 'fake news': how and why does it work? *Co-Inform*. Dostęp online: <https://coinform.eu/the-languageof-fake-news-how-and-why-does-it-work/> (31.01.2023).

Domenico, Giandomenico di, Sit, Jason, Ishizaka, Alessio, Nunan, Daniel (2021). Fake news, social media and marketing: a systematic review. *Journal of Business Research* 124, 329-341.
<https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.11.037>

Dor, Daniel (2003). On newspaper headlines as relevance optimizers. *Journal of Pragmatics* 35(5), 695-721. [https://doi.org/10.1016/S0378-2166\(02\)00134-0](https://doi.org/10.1016/S0378-2166(02)00134-0)

Elsevier (2019). 7 expert tips for crafting a perfect headline that converts. *Pharma & Life Sciences*. Dostęp online: <https://www.elsmediakits.com/node/541> (31.01.2023).

Fernández-Torres, María Jesús, Almansa-Martínez, Ana, Chamizo-Sánchez, Rocío (2021). Infodemic and fake news in Spain during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 18(4), 1781. <https://doi.org/10.3390/ijerph18041781>

Francis, Emilie (2018). *MisInfoWars: a linguistic analysis of deceptive and credible news*. Simon Fraser University. Dostęp online: <https://summit.sfu.ca/item/18571> (31.01.2023).

Gabielkov, Maksym, Ramachandran, Arthi, Chaintreau, Augustin, Legout, Arnaud (2016). Social clicks. *ACM SIGMETRICS Performance Evaluation Review* 44(1), 179-192.
<https://doi.org/10.1145/2964791.2901462>

Gradoń, Kacper (2020). Crime in the time of the plague: fake news pandemic and the challenges to law-enforcement and intelligence community. *Society Register* 4(2), 133-148.
<https://doi.org/10.14746/sr.2020.4.2.10>

Guess, Andrew M., Nyhan, Brendan, Reifler, Jason (2020). Exposure to untrustworthy websites in the 2016 US election. *Nature Human Behaviour* 4(5), 472-480. <https://doi.org/10.1038/s41562-020-0833-x>

Hangloo, Sakshini, Arora, Bhavna (2021). Fake news detection tools and methods - a review. arXiv. Dostęp online: <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/2112/2112.11185.pdf> (31.01.2023).

Ho, Kevin K.W., Chan, Jeremy Y., Chiu, Dickson K.W. (2022). Fake news and misinformation during the pandemic: what we know and what we do not know. *IT Professional* 24(2), 19-24. <https://doi.org/10.1109/MITP.2022.3142814>

Horne, Benjamin D., Adali, Sibel (2017). This just in: fake news packs a lot in title, uses simpler, repetitive content in text body, more similar to satire than real news. arXiv. Dostęp online: <https://arxiv.org/pdf/1703.09398.pdf> (31.01.2023).

Ifantidou, Elly (2009). Newspaper headlines and relevance: ad hoc concepts in ad hoc contexts. *Journal of Pragmatics* 41(4), 699-720. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2008.10.016>

Isani, Shaeda (2011). Of headlines & headlines: towards distinctive linguistic and pragmatic genericity. *ASP* 60, 81-102. <https://doi.org/10.4000/asp.2523>

Islam, Md Saiful i in. (2020). COVID-19-related infodemic and its impact on public health: a global social media analysis. *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene* 103(4), 1621-1629. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20-0812>

Khaldarova, Irina, Pantti, Mervi (2016). Fake news. *Journalism Practice* 10(7), 891-901. <https://doi.org/10.1080/17512786.2016.1163237>

Kim, Bogoan, Xiong, Aiping, Lee, Dongwon, Han, Kyungsik (2021). A systematic review on fake news research through the lens of news creation and consumption: research efforts, challenges, and future directions. *PLOS ONE* 16(12), e0260080. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260080>

Kronrod, Ann, Engel, Orit (2001). Accessibility theory and referring expressions in newspaper headlines. *Journal of Pragmatics* 33(5), 683-699. [https://doi.org/10.1016/S0378-2166\(00\)00013-8](https://doi.org/10.1016/S0378-2166(00)00013-8)

Kumar, Abhinav, Singh, Jyoti Prakash, Singh, Amit Kumar (2022). COVID-19 fake news detection using ensemble-based deep learning model. *IT Professional* 24(2), 32-37. <https://doi.org/10.1109/MITP.2022.3149140>

Lind, Dara (2018). President Donald Trump finally admits that "fake news" just means news he doesn't like. *Vox*. Dostęp online: <https://www.vox.com/policy-and-politics/2018/5/9/17335306/trump-tweet-twitter-latest-fake-news-credentials> (31.01.2023).

Liu, Siyi, Guo, Lei, Mays, Kate, Betke, Margrit, Wijaya, Derry Tanti (2019). Detecting frames in news headlines and its application to analyzing news framing trends surrounding U.S. gun violence. W: Mohit Bansal, Aline Villavicencio (red.), *Proceedings of the 23rd Conference on Computational Natural Language Learning (CoNLL)*. Stroudsburg: Association for Computational Linguistics, 504-514. <https://doi.org/10.18653/v1/K19-1047>

Mahyoob, Mohammad, Algaraady, Jeehaan, Alrahaili, Musaad (2020). Linguistic-based detection of fake news in social media. *International Journal of English Linguistics* 11(1), 99-109. <https://doi.org/10.5539/ijel.v11n1p99>

- Marquardt, Dorota (2010). Linguistic indicators in the identification of fake news. *Mediatization Studies* 3, 95-114. <https://doi.org/10.17951/ms.2019.3.95-114>
- Mills, Glen (2019). Why LE needs to prepare for the disinformation era. *Police* 1. Dostęp online: <https://www.police1.com/chiefs-sheriffs/articles/why-le-needs-to-prepare-for-the-disinformation-era-8AgmShfpEXwW1RrK/> (31.01.2023).
- Oxford Learner's Dictionaries (2023). Fake news. Dostęp online: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/fake-news> (31.01.2023).
- Paschen, Jeannette (2019). Investigating the emotional appeal of fake news using artificial intelligence and human contributions. *Journal of Product & Brand Management* 29(2), 223-233. <https://doi.org/10.1108/JPBM-12-2018-2179>
- Pawlicka, Aleksandra, Choraś, Michał, Pawlicki, Marek (2021). The stray sheep of cyberspace a.k.a. the actors who claim they break the law for the greater good. *Personal and Ubiquitous Computing* 25(5), 843-852. <https://doi.org/10.1007/s00779-021-01568-7>
- Pawlicka, Aleksandra, Pawlicki, Marek, Kozik, Rafał, Andrychowicz-Trojanowska, Agnieszka, Choraś, Michał (b.d.). How to combine the advantages of AI and human-based capabilities to fake news detection? *Information Sciences* [w druku].
- Rashkin, Hannah, Choi, Eunsol, Jang, Jin Yea, Volkova, Svitlana, Choi, Yejin (2017). Truth of varying shades: analyzing language in fake news and political fact-checking. W: Martha Palmer, Rebecca Hwa, Sebastian Riedel (red.), *Proceedings of the 2017 Conference on Empirical Methods in Natural Language Processing*. Stroudsburg: Association for Computational Linguistics, 2931-2937. <https://doi.org/10.18653/v1/D17-1317>
- Sauer, Natalie (2017). Collins Dictionary picks 'fake news' as Word of the Year. *Politico*. <https://www.politico.eu/article/collins-dictionary-picks-fake-news-as-word-of-the-year/> (31.01.2023).
- Shariatmadari, David (2019). Could language be the key to detecting fake news? *The Guardian*. Dostęp online: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/sep/02/language-fake-news-linguistic-research> (31.01.2023).
- Sługocki, Wojciech, Sowa, Bogdan (2021). Disinformation as a threat to national security on the example of the COVID-19 pandemic. *Security and Defence Quarterly* 35(3), 63-74. <https://doi.org/10.35467/sdq/138876>
- Soomro, Kamal Ahmed, Kale, Ugur, Curtis, Reagan, Akcaoglu, Mete, Bernstein, Malayna (2020). Digital divide among higher education faculty. *International Journal of Educational Technology in Higher Education* 17(1), 21. <https://doi.org/10.1186/s41239-020-00191-5>
- Taboada, Maite (2021). Authentic language in fake news. *Items*. Dostęp online: <https://items.ssrc.org/beyond-disinformation/authentic-language-in-fake-news/> (31.01.2023).
- Tompkins, Jillian (2019). Disinformation detection: a review of linguistic feature selection and classification models in news veracity assessments. *arXiv*. Dostęp online: <http://arxiv.org/abs/1910.12073> (31.01.2023).
- t'Serstevens, François, Piccillo, Giulia, Grigoriev, Alexander (2022). Fake news zealots: effect of perception of news on online sharing behavior. *Frontiers in Psychology* 13, 859534. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.859534>

Vicario, Michela del, Bessi, Alessandro, Zollo, Fabiana, Petroni, Fabio, Scala, Antonio, Caldarelli, Guido, Stanley, H. Eugene, Quattrociocchi, Walter (2016). The spreading of misinformation online. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 113(3), 554-559.

<https://doi.org/10.1073/pnas.1517441113>

Volkova, Svitlana, Shaffer, Kyle, Jang, Jin Yea, Hodas, Nathan (2017). Separating facts from fiction: linguistic models to classify suspicious and trusted news posts on Twitter. W: Regina Barzilay, Min-Yen Kan (red.), *Proceedings of the 55th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics. Vol. 2. Short Papers*. Stroudsburg: Association for Computational Linguistics, 647-653.

<https://doi.org/10.18653/v1/P17-2102>

Vosoughi, Soroush, Roy, Deb, Aral, Sinan (2018). The spread of true and false news online. *Science* 359(6380), 1146-1151. <https://doi.org/10.1126/science.aap9559>

Wardle, Claire (2017). Fake news. It's complicated. First Draft. Dostęp online:

<https://firstdraftnews.org/articles/fake-news-complicated/> (31.01.2023).

Wardle, Claire, Derakhshan, Hossein (2017). *Information disorder: toward an interdisciplinary framework for research and policy making*. Strasbourg: Council of Europe.

Dostęp online: <https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinaryframework-for-research/168076277c> (31.01.2023).

Wielki słownik języka polskiego (2017). Fake news. Dostęp online:

<https://wsjp.pl/haslo/podglad/87931/fake-news> (4.12.2023).

World Economic Forum (2022). *The Global Risks Report 2022: 17th Edition*. Dostęp online:

<https://www.weforum.org/reports/global-risks-report-2022/> (31.01.2023).

World Health Organization (b.d.). Infodemic. Dostęp online: https://www.who.int/health-topics/infodemic#tab=tab_1 (31.01.2023).

Reinhold Utri **Przyszłość koncepcji pluricentrycznej** De Cillia, Rudolf (1995).

Deutsche Sprache und österreichische Identität. Medien Impulse 14, 4-13.

De Cillia, Rudolf (1996). *Europäische Integration - deutsche Sprache - österreichische Identität. ÖDaF Nachrichten* 1, 16-30.

De Cillia, Rudolf (1997). I glaub, daß es schon richtig ist, daß der österreichische Dialekt do muaß i sogn, erholt bleibt - Einstellungen der ÖsterreicherInnen zu ihrem Deutsch. W: Rudolf Muhr, Richard Schrodtr (red.), *Österreichisches Deutsch und andere nationale Varietäten plurizentrischer Sprachen in Europa (Materialien und Handbücher zum österreichischen Deutsch und zu Deutsch als Fremdsprache 3)*. Wien: Hölder-Pichler-Tempsky, 116-126.

Dollinger, Stefan (2021). *Österreichisches Deutsch oder Deutsch in Österreich? Identitäten im 21. Jahrhundert*. Wien-Hamburg: New Academic Press.

Eichinger, Ludwig M. (2006). *Das Deutsche als plurizentrische Sprache betrachtet. Dokumentation der EFNIL Jahrestagung Madrid 2006*. Dostęp online: <http://www.eurfedling.org/conf/files/06-EFNIL-Madrid-Eichinger.pdf> (4.12.2023).

- Jacewicz, Iwona (2010). Zur Frage des gemeinsamen Interessensobjekts der Linguistik und Rechtswissenschaft: Sprache und Recht. *Lingwistyka Stosowana* 3, 185-195.
- Konzett, Eva (2020). Ökonom Felbermayr: "Der Corona-Virus wird uns ärmer machen! Da hilft nichts". *FALTER.at*. Dostęp online: <https://www.falter.at/zeitung/20200328/oekonomfelbermayr-der-corona-virus-wird-uns-aermer-machen-da-hilft-nichts> (9.01.2024).
- Kordić, Snježana (2009). Plurizentrische Sprachen, Ausbausprachen, Abstandsprachen und die Serbokroatisch. *Zeitschrift für Balkanologie* 45(2), 210-215.
- Kucharski, Michael (2009). *Austriazismen im Erb- und Familienrecht*. Masterarbeit, Universität Wien. Dostęp online: https://www.academia.edu/35007675/Austriazismen_im_Erb_und_Familienrecht (4.12.2023).
- Marakhovska, Natalia (2022). Pluricentric language teaching and world Englishes-informed curriculum design for teacher training programs. W: Marcus Callies, Stefanie Hehner (red.), *Pluricentric Languages and Language Education: Pedagogical Implications and Innovative Approaches to Language Teaching*. London: Routledge, 190-201. <https://doi.org/10.4324/9781003248552-15>
- Markhardt, Heidemarie (2005). *Das Österreichische Deutsch im Rahmen der EU (Österreichisches Deutsch Sprache der Gegenwart 3)*. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag. <https://doi.org/10.1515/LES.2004.15>
- Muhr, Rudolf (1995). Die Sprachsituation Österreich und zum Begriff "Standardsprache" in plurizentrischen Sprachen. *Sprache und Identität in Österreich*. W: Rudolf Muhr, Richard Schrod, Peter Wiesinger (red.), *Österreichisches Deutsch. Linguistische, sozialpsychologische und sprachpolitische Aspekte einer nationalen Variante des Deutschen*. Wien: Hölder-Pichler-Tempsky, 78-95.
- Muhr, Rudolf (2003). Stirbt das Österreichische Deutsch aus? - Gegenwärtige Tendenzen des Sprachwandels in Österreich. *Academia* 2, 10-13.
- Shafer, Naomi (2018). Varietäten und Varianten verstehen lernen Zum Umgang mit Standardvariation in Deutsch als Fremdsprache (*Materialien Deutsch als Fremd- und Zweitsprache* 99). Göttingen: Universitätsdrucke im Universitätsverlag. <https://doi.org/10.17875/gup2018-1124>
- Utri, Reinhold (2009). Das Schweizer Deutsch, das Österreichische Deutsch und das Bundesdeutsch - theoretische Grundlagen zu den drei Varietäten mit einigen Hinweisen auf den DaF-Unterricht. W: Zenon Weigt, Dorota Kaczmarek, Jacek Makowski, Marcin Michoń (red.), *Felder der Sprache, Felder der Forschung. Didaktische und linguistische Implikationen*. Lodzer Germanistikbeiträge. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 107-120. <https://doi.org/10.18778/7969-212-5.09>
- Utri, Reinhold (2014). Die Plurizentrität der deutschen Sprache(n) im Lichte der anthropozentrischen Linguistik. *Kwartalnik Neofilologiczny* LXI(4), 677-694.
- Utri, Reinhold (2015). "Er ist lange daran gesessen und am Dienstag hat er es schon übersetzt gehabt..." - Grammatik einmal anders: plurizentrische Phänomene im Österreichischen Deutsch. W: Mariola Wierzbicka, Bogusława Rolek (red.), *Grammatische Strukturen im Text und im Diskurs*. Bd. 4. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 125-140.
- Wiesinger, Peter (1998). "Deutsch als Fremdsprache" aus österreichischer Sicht. W: Franciszek Grucza (red.), *Deutsch und Auslandsgermanistik in Mitteleuropa. Geschichte - Stand - Ausblicke*. Warszawa: Graf-Punkt, 128-137.

Wikipedia (2023). Österreichisches Deutsch. Dostęp online:
https://de.wikipedia.org/wiki/%C3%96sterreichisches_Deutsch (9.01.2024).

Zeman, Dalibor (2009). Überlegungen zur deutschen Sprache in Österreich. Linguistische sprachpolitische und soziolinguistische Aspekte der österreichischen Varietät. Hamburg: Verlag Dr. Kovač.

Agnieszka Andrychowicz-Trojanowska O badaniach w (polskiej) glottodydaktyce. Wczoraj, dziś i jutro

Andrychowicz-Trojanowska, Agnieszka (2018). Podręczniki glottodydaktyczne. Struktura – funkcja – potencjał w świetle badań okulograficznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej Uniwersytetu Warszawskiego.

Dakowska, Maria (1994). Glottodydaktyka jako nauka. W: Barbara Z. Kielar, Lidia Bartoszewicz, Jan Lewandowski (red.), Polska szkoła lingwistyki stosowanej. Materiały XVIII Sympozjum zorganizowanego przez Instytut Lingwistyki Stosowanej UW Warszawa, 18–19 grudnia 1992 r. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 65–79.

Gębał, Przemysław E. (2008). W stronę podstaw dydaktyki języka polskiego jako obcego. Próba bilansu polonistycznej myśli glottodydaktycznej. W: Władysław T. Miodunka, Anna Seretny (red.), W poszukiwaniu nowych rozwiązań. Dydaktyka języka polskiego jako obcego u progu XXI wieku. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 79–90.

Gębał, Przemysław E. (2013). Modele kształcenia nauczycieli języków obcych w Polsce i w Niemczech. W stronę glottodydaktyki porównawczej. Kraków: Księgarnia Akademicka. Gębał, Przemysław E. (2014). Krakowska szkoła glottodydaktyki porównawczej na tle rozwoju glottodydaktyki ogólnej i polonistycznej. Kraków: Księgarnia Akademicka.

Gębał, Przemysław E. (2019). Dydaktyka języków obcych. Wprowadzenie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Grucza, Franciszek (1978). Glottodydaktyka, jej zakres i problemy. Przegląd Glottodydaktyczny 1, 29–44.

Grucza, Franciszek (1983). Zagadnienia metalingwistyki. Lingwistyka – jej przedmiot, lingwistyka stosowana. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Grucza, Franciszek (1993a). Język, ludzkie właściwości językowe, językowa zdolność ludzi. W: Janusz Piontek, Andrzej Wierciński (red.), Człowiek w perspektywie ujęć biokulturowych. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 151–174.

Grucza, Franciszek (1993b). Zagadnienia ontologii lingwistycznej. O językach ludzkich i ich (rzeczywistym) istnieniu. W: Stanisław Grabias (red.), Opuscula Logopaedica. In honorem Leonis Kaczmarek. Lublin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 25–47.

Grucza, Franciszek (1997). Języki ludzkie a wyrażenia językowe, wiedza a informacja, mózg a umysł ludzki. W: Franciszek Grucza, Maria Dakowska (red.), Podejścia kognitywne w lingwistyce, translatoryce i glottodydaktyce. Materiały z XX Sympozjum zorganizowanego przez Instytut Lingwistyki Stosowanej UW i Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej, Grzegorzewice 12–14 stycznia 1996 r. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 7–21.

Grucza, Franciszek (2007). Lingwistyczne uwarunkowania i implikacje glottodydaktyki. W: Henryk Kardela, Tomasz Zygmunt (red.), Rola językoznawstwa w metodyce nauczania języka obcego. Chełm: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 12–24.

Grucza, Franciszek (2013). Lingwistyka stosowana. Historia – zadania – osiągnięcia. Warszawa: Wydawnictwo Euro-Edukacja.

Hedge, Tricia, Andon, Nick, Dewey, Martin (2009). General introduction. W: Tricia Hedge, Nick Andon, Martin Dewey (red.), English Language Teaching: Major Themes in Education. Vol. 1. London–New York: Routledge, 1–52.

Капитонова, Тамара Ивановна, Шукін, Анатолій Николаєвіч = Капитонова Тамара Ивановна, Щукін Анатолій Николаевич (1987). Современные методы обучения русскому языку иностранцев. Москва: Издательство „Русский язык”.

Olpińska-Szkiełko, Magdalena (2017). Glottodydaktyka antropocentryczna. W: Sambor Grucza, Magdalena Olpińska-Szkiełko, Monika Płużyczka, Ilona Banasiak, Marcin Łączek (red.), Dzieła zebrane. T. 1. O nauce prof. Franciszka Gruczy. Wydanie jubileuszowe z okazji 80. rocznicy urodzin. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej Uniwersytetu Warszawskiego, 229–241.

Orchowska, Izabela (2017). Kształcenie nauczycieli języków obcych jako interdyscyplinarny przedmiot poznania naukowego. Refleksja metaglottodydaktyczna na temat relacji między glottodydaktyką a pedagogiką. Lingwistyka Stosowana 23, 181–195.

<https://doi.org/10.32612/uw.20804814.2017.3.pp.181-195>

Selinker, Larry (1972). Interlanguage. International Review of Applied Linguistics 10, 209–241.

<https://doi.org/10.1515/iral.1972.10.1-4.209>

Wąsik, Elżbieta, Wąsik, Zdzisław (2008). Zagadnienie właściwości lingwistycznych człowieka wobec definicji przedmiotu językoznawstwa na potrzeby glottodydaktyki. W: Kazimiera Myczko, Barbara Skowronek, Władysław Zabrocki (red.), Perspektywy glottodydaktyki i językoznawstwa. Tom jubileuszowy z okazji 70. Urodzin Profesora Waldemara Pfeiffera. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 129–143.

Lucyna Krenz-Brzozowska **Praca z językiem specjalistycznym na zajęciach z tłumaczenia ustnego**

Delisle, Jean, Lee-Jahnke, Hannelore, Cormier, Monique C. (2004). Translation Terminology. Tłum. Teresa Tomasziewicz. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Krenz-Brzozowska, Lucyna (2020). Postulate hinsichtlich der Entwicklung der Fähigkeit zur Selbstbewertung eigener Dolmetschleistungen – Vorschlag einer Feldübung für Studierende der Angewandten Linguistik mit dem Schwerpunkt Übersetzen/Dolmetschen und ihre Vermittlung. W: Sylwia Adamczak-Krysztofowicz, Anna Szczepaniak-Kozak, Paweł P. Rybszleger (red.), Angewandte Linguistik – Neue Herausforderungen und Konzepte. Festschrift für Izabela Prokop zum 70. Geburtstag. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 385–397.

<https://doi.org/10.14220/9783737011860.385>

Lipiński, Krzysztof (2000). Vademecum tłumacza. Kraków: Idea.

Neuner, Gerhard, Hunfeld, Hans (1997). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung*. Berlin etc.: Langenscheidt.

Pöchlhacker, Franz (2001). *Dolmetschen und translatorische Kompetenz*. W: Andreas F. Kelletat (red.), *Dolmetschen. Beiträge aus Forschung, Lehre und Praxis*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 19–36.

Roelcke, Thorsten (2020). *Fachsprachen*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Salevsky, Heidemarie (2002). *Translationswissenschaft. Ein Kompendium*. Unter Mitarbeit von Ina Müller und Bernd Salevsky. Frankfurt am Main etc.: Peter Lang.

Schwitalla, Johannes (1997). *Gesprochenes Deutsch. Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Monika Kusiak-Pisowacka Wykorzystanie nowych technologii w nauczaniu języka angielskiego w badaniach studentów neofilologii

Bendix Petersen, Eva (2007). *Negotiating academicity: postgraduate research supervision as category boundary work*. *Studies in Higher Education* 32(4), 475–487.
<https://doi.org/10.1080/03075070701476167>

Czajka, Ewa (2014). *Analiza umiejętności refleksyjnych przyszłych nauczycieli języka angielskiego*. *Neofilolog* 43(1), 55–65. <https://doi.org/10.14746/n.2014.43.1.5>

European Commission (2012). *Supporting the Teaching Professions for Better Learning Outcomes*. Dostęp online: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2012:0374:FIN:EN:PDF> (12.01.2023).

IBE (b.d.). *KRK w szkołach wyższych*. Dostęp online: <http://www.krk-www.ibe.edu.pl/pl/strona-glowna/78-zintegrowany-system-kwalifikacji/1003-krk-w-szkolach-wyzszych> (20.01.2023).

Lankiewicz, Hadrian (2013). *Filologiczna praca licencjacka a rozwój kompetencji naukowych studenta*. *Neofilolog* 40(1), 111–125. <https://doi.org/10.14746/n.2013.40.1.8>

Lave, Jean, Wenger, Étienne (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511815355>

Motha, Suhanthie (2009). *Review of doctoral research in second-language teaching and learning in the United States (2006–2007)*. *Language Teaching* 42(2), 234–255.
<https://doi.org/10.1017/S0261444808005648>

Niżegorodcew, Anna (2010). *Supervising academic writing: MA theses and licentiate projects*. W: Maria Jodłowiec, Justyna Leśniewska (red.), *Ambiguity and the Search for Meaning: English and American Studies at the Beginning of the 21st Century*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 231–240.

Niżegorodcew, Anna (2014). *New developments in the conceptualization of English for Academic Purposes skills*. W: Halina Chodkiewicz, Magdalena Trepczyńska (red.), *Language Skills: Traditions, Transitions and Ways Forward*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 34–48.

Nunan, David (1992). *Research Methods in Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Stańczyk, Joanna (2010). Poprzez refleksję do postawy refleksyjnej przyszłego nauczyciela języka obcego - trudności interpretacyjne badania w działaniu. *Neofilolog* 34, 159-170.

<https://doi.org/10.14746/n.2010.34.14>

Swales, John M. (2011). *Genre Analysis: English in Academic and Research Settings*. Cambridge: Cambridge University Press.

Wilczyńska, Weronika, Michońska-Stadnik, Anna (2010). *Metodologia badań w glottodydaktyce. Wprowadzenie*. Kraków: Avalon.

Aleksandra Beata Makowska Projekty licencjackie na lingwistyce dla biznesu. Nowe perspektywy w nauczaniu

ABSL (2022). Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2022. Dostęp online:

<https://www.paih.gov.pl/wp-content/uploads/0/145401/145483.pdf> (10.11.2022).

Barbosa Da Silva, Anielson, Kruta de Araujo Bispo, Ana Carolina, Goncalves Rodrigues, Danilo, lalyson Felipe Vasques, Francisco (2018). Problem-based learning: a proposal for learning among students in an undergraduate management degree program. *Revista de Gestao* 25(2), 160-177.

<https://doi.org/10.1108/REG-03-2018-030>

Bednarska, Katarzyna, Makowska, Aleksandra (2022). BA projects at linguistics for business - at the crossroads of PBL & PjBL. *Academic Journal of Modern Philology* 16(Special Issue), 21-30.

Biggs, John B., Tang, Catherine (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. 4th ed. New York: McGraw Hill.

CCNews (2022). Rynek pracy: pula talentów nigdy nie była bardziej selektywna niż dziś. Dostęp

online: <https://ccnews.pl/2022/08/10/rynek-pracy-pula-talentow-nigdy-nie-byla-bardziej-selektywna-niz-dzis/> (2.11.2022).

Czarkowski, Jakub J., Kłoniecki J. (2020). Webcasting, webinarium, wideowykład?! W: Jakub J. Czarkowski, Mariusz Malinowski, Marcin Strzelec, Maciej Tanaś (red.), *Zdalne kształcenie akademickie dorosłych w czasie pandemii*. Warszawa: Wydawnictwo DiG, 167-176.

<https://doi.org/10.52694/mswvs.8>

Dąbrowska, Izabela K., Dąbrowska, Małgorzata (2022). Tutoring w środowisku akademickim: od indywidualnego doświadczenia pracy z tutorem do tutoringów rówieśniczego. *Rozprawy Społeczne* 16(1), 1-19. <https://doi.org/10.29316/rs/146910>

Hartman, Katherine B., Moberg, Christopher R., Lambert, Jamie M. (2013). Effectiveness of problem-based learning in introductory business courses. *Journal of Instructional Pedagogies* 12, 1-13.

Infor (2022). Sektor nowoczesnych usług dla biznesu 2022 - rekrutacje. Dostęp online:

<https://kadry.infor.pl/kadry/hrm/rekrutacja/5403574,Sektor-nowoczesnych-uslugdla-biznesu-2022-rekrutacje.html> (2.11.2022).

Jaśkiewicz, Krzysztof (2013). *Kreatywność, rozwój inteligencji emocjonalnej*. NAUKA - Nowoczesna Administracja Uczelni i Kadra Akademicka. Szczecin: Competence Training and Coaching Institute.

Kapusta, Mariusz (2013). *Zarządzanie projektami krok po kroku*. Warszawa: Wydawnictwo Edgard.

Katedra Języków Specjalistycznych oraz Komunikacji Międzykulturowej UŁ (b.d.). Lingwistyka dla biznesu - Plan studiów (dla rozpoczynających studia w roku 2019-2020, 2020-2021). Dostęp: https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filologiczny/LOGOTYPY_JEDNOSTEK/Katedra_J%C4%99zyk%C3%B3w_Specjalistycznych_oraz_Komunikacji_Mi%C4%99dzykulturowej/Plany_Siatki/L4B_siat_19-20-20-21.pdf (31.10.2022).

Kraków.pl (2022). Zapotrzebowanie na kwalifikacje a rynek pracy. Dostęp online: https://www.krakow.pl/aktualnosci/262604,32,komunikat,zapotrzebowanie_na_kwalifikacje_a_rynek_pracy_.html (10.11.2022).

Lasauskiene, Jolanta, Rauduvaite, Asta (2015). Project-based learning at university: teaching experiences of lecturers. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 197, 788-792. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.182>

Newman, Mark J. (2005). Problem based learning: an introduction and overview of the key features of the approach. *Journal of Veterinary Medical Education* 32(1), 12-20. <https://doi.org/10.3138/jvme.32.1.12>

Ramza, Barbara (2017). Sektor nowoczesnych usług dla biznesu oczami kandydata. *Kariera w Finansach*. Dostęp online: <https://www.karierawfinansach.pl/artukul/wiadomosci/sektor-nowoczesnych-uslug-dla-biznesu-oczami-kandydata> (2.11.2022).

Taylor, David, Milfin, Barbara (2008). Problem-based learning: where are we now? *Medical Teacher* 30, 742-763. <https://doi.org/10.1080/01421590802217199>

Walas-Trębacz, Jolanta, Sołtysik, Mariusz (2013). Karta projektu w planowaniu przedsięwzięć organizacyjnych. *Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa* 2, 3-17.

Wydział Filologiczny UŁ (2020). Szczegółowe zasady dyplomowania na Wydziale Filologicznym UŁ zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego UŁ w dniu 27 listopada 2020 r. Dostęp online: https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filologiczny/zasady_dyplomowania_2021-22.pdf (31.10.2022).

Yew, Elaine H.J., Goh, Karen (2016). Problem-based learning: an overview of its proces and impact on learning. *Health Professions Education* 2(2), 75-79. <https://doi.org/10.1016/j.hpe.2016.01.004>

Żmigrodzki, Marcin (2021). Zarządzanie projektami dla początkujących. Jak zmienić wyzwanie w proste zadanie. Wyd. 3 poszerz. Gliwice: Wydawnictwo Helion.

Janusz Stopyra Projekt edukacyjny „Motywacja polskich i niemieckich wyrazów wielomorfemowych o identycznej referencji” na Uniwersytecie Wrocławskim

Bellmann, Günther (1989). Zur Nomination und zur Nominationsforschung. *Beiträge zur Erforschung der deutschen Sprache* 9, 28–31.

Bellmann, Günter (1996). Der Beitritt als Wende. Referenz und Nomination. W: Ernst Bremer, Reiner Hildebrandt (red.), *Stand und Aufgaben der deutschen Dialektlexikographie: Beiträge zu der Marburger Tagung vom Oktober 1992. II. Brüder-Grimm-Symposium zur Historischen Wortforschung (Historische Wortforschung 4)*. Berlin—New York: de Gruyter, 1–16.

- Bizukojć, Katarzyna (2011). Neue Nominalkomposita in deutschen Newsletter-Texten (Danziger Beiträge zur Germanistik 36). Frankfurt am Main: Lang.
- Bühler, Karl (1934). Sprachtheorie. Die Darstellungsfunktion der Sprache. Jena: Fischer.
- Busse, Dietrich (2009). Prädikation durch Wortbildung. Zum Zusammenhang von Wortgrammatik und Satzsemantik. W: Wolf-Andreas Liebert, Horst Schwinn (red.), Mit Bezug auf Sprache. Festschrift für Rainer Wimmer (Studien zur deutschen Sprache 49). Tübingen: Narr, 485–507.
- Duden (1993–1995). Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in acht Bänden. Red. Günther Drosdowski i in. Mannheim etc.: Dudenverlag.
- Feine, Angelika (1995). Umweltschutzaktionstrio gegen Ökogangster. Kreative Benennungen in Texten für junge Leser. W: Angelika Feine, Karl-Ernst Sommerfeldt (red.), Sprache und Stil in Texten für junge Leser. Festschrift für Hans-Joachim Siebert zum 65. Geburtstag (Sprache: System und Tätigkeit 17). Frankfurt am Main etc.: Lang, 65–76.
- Feine, Angelika (1996). Der Blütenflor des Halm-Dschungels – Paradies für Musikanten. Behindern Metaphern die rationale Erkenntnis? *Glottodidactica* 24, 27–36.
- Feine, Angelika (1997). Mit Spritfressern in die Klimakatastrophe? – Betrachtungen zu Mehrfachbenennungen in publizistischen Texten. W: Christine Keßler, Karl-Ernst Sommerfeldt (red.), Sprachsystem – Text – Stil. Festschrift für Georg Michel und Günter Starke zum 70. Geburtstag (Sprache: System und Tätigkeit 20). Frankfurt am Main etc.: Lang, 61–73.
- Feine, Angelika (1998). Nominationsvarianten bei der Fixierung von Wahrnehmungs- und Erkenntnisresultaten. *Linguistica Silesiana* 19, 55–61.
- Feine, Angelika (1999). Zur Benennungsmotivation beim Gebrauch von Nominationsvarianten. W: Brigitte Döring, Angelika Feine, Wilhelm Schellenberg (red.), Über Sprachhandeln im Spannungsfeld von Reflektieren und Benennen (Sprache: System und Tätigkeit 28). Frankfurt am Main etc.: Lang, 73–88.
- Feine, Angelika (2000). Benennungsausdrücke: Bildungsverfahren und Strukturen. W: Angelika Feine, Urszula Żydek-Bednarczyk (red.), Beiträge zur Nomination im Deutschen und im Polnischen. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 9–24.
- Feine, Angelika (2001). Textkohärenz und Benennungsbildung. W: Lenka Vankova, Pavla Zajicova (red.), Aspekte der Textgestaltung. Ostrava: Universität Ostrava, 223–230.
- Fleischer, Wolfgang (1989). Nomination und unfeste nominative Ketten. W: Wolfgang Fleischer, Rudolf Grose, Gotthard Lerchner (red.), Beiträge zur Erforschung der deutschen Sprache 9. Leipzig: Bibliographisches Institut, 13–27.
- Fleischer, Wolfgang, Barz, Irmhild (1995). Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. 2., durchgesehene und ergänzte Aufl. Tübingen: Niemeyer.
- Fleischer, Wolfgang, Barz, Irmhild (2012). Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer. <https://doi.org/10.1515/9783110256659>
- Herbermann, Clemens-Peter (1975). Etymologie und allgemeine Benennungsprinzipien. W: Hartmut Beckers, Hans Schwarz (red.), Gedenkschrift für Jost Trier. Köln: Böhlau, 85–115.

Käge, Otmar (1980). Motivation. Probleme des persuasiven Sprachgebrauchs, der Metapher und des Wortspiels (Göppinger Arbeiten zur Germanistik 308). Darmstadt: Kümmerle. Knobloch, Clemens (1996). Nomination: Anatomie des Begriffs. W: Clemens Knobloch, Burkhard Schaeder (red.), Nomination – fachsprachlich und gemeinsprachlich. Opladen: Westdeutscher Verlag, 21–53.

Lerchner, Gotthard (1997). Nomination und Semiose. Zur Explikation ihrer kulturell-kommunikativen Geprägtheit. W: Irmhild Barz, Marianne Schroder (wyd.), Nominationsforschung im Deutschen. Festschrift für Wolfgang Fleischer zum 75. Geburtstag. Frankfurt am Main etc.: Lang, 147–155.

Mostýn, Martin (2011). Grammatische Mittel der Informationskondensierung in Wirtschaftstexten. Ostrava: Universitas Ostraviensis Facultas Philosophica.

Schippan, Thea (1987). Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer.

Stopyra, Janusz (2015). Motivation for dansk orddannelse ud fra et leksikalsk-semantisk synspunkt. W: Inger Schoonderbeek Hansen i in. (red.), 15. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog. Århus: Århus Universitet, 365–376.

Stopyra, Janusz (2016a). Die Motivation referenzidentischer Benennungen aus dem Bereich der deutschen und polnischen Wortbildungsprodukte (Sprache und Sprachen in Forschung und Anwendung 2). Hamburg: Kovač.

Stopyra, Janusz (2016b). Zweitbenennungen aus dem Bereich der nominalen deutschen Wortbildungskonstruktionen. W: Zuzana Bohušová, Alena Ďuricová (red.), Sprache und Sprachen in Forschung und Anwendung 3. Germanistik Interdisziplinär. Beiträge der 22. Linguistik- und Literaturtage, Banská Bystrica 2014. Hamburg: Verlag Dr. Kovač, 239–246.

Stopyra, Janusz (2018): Inkorporation in der deutschen Wortbildung (Philologia 224). Hamburg: Verlag Dr. Kovač.

Stopyra, Janusz (2020). Die neuen Wortbildungsmuster des Polnischen, geprägt nach dem Vorbild germanischer Sprachen (Sprache und Sprachen in Forschung und Anwendung 10). Hamburg: Verlag Dr. Kovač.

Vater, Heinz (2002). Einführung in die Sprachwissenschaft. 4., vollst. überarb. und erw. Aufl. München: Fink.

Wellmann, Hans (1997). Transformation, Nomination, Kondensation und Projektion durch Wortbildung. Der Wenderoman in der Literaturkritik. W: Irmhild Barz, Marianne Schröder (wyd.), Nominationsforschung im Deutschen. Festschrift für Wolfgang Fleischer zum 75. Geburtstag. Frankfurt am Main etc.: Lang, 375–386.

Wiegand, Herbert Ernst (1996). Über usuelle und nichtusueller Benennungskontexte in Alltag und Wissenschaft. W: Clemens Knobloch, Burkhard Schaeder (wyd.), Nomination – fachsprachlich und gemeinsprachlich. Opladen: Westdeutscher Verlag, 55–103. https://doi.org/10.1007/978-3-322-83272-6_3

Wiktorowicz, Józef, Frączek, Agnieszka (red.) (2008). Wielki słownik polsko-niemiecki. Großwörterbuch Polnisch-Deutsch. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Wiktorowicz, Józef, Frączek, Agnieszka (red.) (2010). Wielki słownik niemiecko-polski. Großwörterbuch Deutsch-Polnisch. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Hanka Błaszowska **Transfer międzykulturowy tekstów marketingowych.
Tłumaczenie specjalistyczne, tłumaczenie marketingowe, adaptacja,
lokalizacja czy transkreacja?**

Adab, Beverly, Valdéz, Cristina (red.) (2004). Key Debates in the Translation of Advertising Material. *The Translator* 10(2). Special Issue.

Baur, Wolfram, Mayer, Felix (red.) (2019). Übersetzen und Dolmetschen 4.0: Neue Wege im Digitalen Zeitalter. Tagungsband der 3. Internationalen Fachkonferenz des Bundesverbandes der Dolmetscher und Übersetzer e. V. (BDÜ). Berlin: BDÜ Fachverlag.

Benetello, Claudia (2018). When translation is not enough: transcreation as a convention defying practice. A practitioner's perspective. *The Journal of Specialised Translation* 29, 28-43.

Błaszowska, Hanka (2022a). Marketingtexte aus translationswissenschaftlicher Sicht. Untersuchung einer Kundenzeitschrift der Automobilbranche im Sprachenpaar Deutsch-Polnisch. Göttingen: V&R unipress. <https://doi.org/10.14220/9783737014823>

Błaszowska, Hanka (2022b). Strategien und Lösungen bei der Übersetzung von identitätsstiftenden Unternehmenstexten am Beispiel einer Kundenzeitschrift. *Academic Journal of Modern Philology* 16, 31-45. Special Issue. Dostęp online: http://www.repozytorium.uni.wroc.pl/Content/135926/PDF/3_B%C5%82aszkowska.pdf (17.12.2023).

Bogucki, Łukasz, Dybiec-Gajer, Joanna, Piotrowska, Maria, Tomaszewicz, Teresa (red.) (2019). Słownik polskiej terminologii przekładoznawczej. Kraków: Księgarnia Akademicka. <https://doi.org/10.12797/9788381380966>

Bruhn, Manfred (2014). Unternehmens- und Marketingkommunikation. Handbuch für ein integriertes Kommunikationsmanagement. München: Vahlen. <https://doi.org/10.15358/9783800648597>

Campos, Haroldo de (1992). Da tradução como criação e como crítica. W: Haroldo de Campos, *Metalinguagem e outras metas: ensaios de teoria e crítica literária*. Sao Paulo: Perspectiva, 31-48.

Carreira, Oliver (2020). The transcreation brief: a definition proposal. *Transletters* 4, 23-38.

Femers, Susanne (2011). *Textwissen für die Wirtschaftskommunikation... leicht verständlich*. Konstanz: UVK. <https://doi.org/10.36198/9783838584461>

Framson, Elke (2007). Translation in der internationalen Marketingkommunikation. Funktionen und Aufgaben für Translatoren im globalisierten Handel. Tübingen: Stauffenburg.

Fryzeł, Barbara (2005). *Kultura korporacyjna. Poglądy, teorie, zarządzanie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Gaballo, Viviana (2012). Exploring the boundaries of transcreation in specialized translation. *ESP Across Cultures* 9, 95-113.

Gambier, Yves (2016). Rapid and radical changes in translation and translation studies. *International Journal of Communication* 10, 887-906.

Gambier, Yves, Munday, Jeremy (2014). A conversation between Yves Gambier and Jeremy Munday about transcreation and the future of the professions. *Cultus* 7, 20-36.

- Golser, Magdalena (2020). Transkreation: Kommunikation und Kooperation mit Kundinnen und Kunden im Transkreatiionsprozess. Universität Wien. Masterarbeit. Dostęp online: <https://theses.univie.ac.at/detail/55412> (15.02.2023).
- Ho, Gorge (2004). Translating advertisements across heterogeneous cultures. *The Translator* 10(2), 221-243. <https://doi.org/10.1080/13556509.2004.10799178>
- Imbescheid, Andrea (2017). Transkreation - eine Dienstleistung vor dem Hintergrund gesteigener Anforderungen an die interkulturelle Werbekommunikation. Université de Genève. Masterarbeit. Dostęp online: <https://archive-ouverte.unige.ch/unige:96065> (10.01.2023).
- Jaworski, Marcin (2021). Transkreacja jako usługa tłumaczeniowa wykorzystywana w działaniach marketingowych przedsiębiorstw. W: Łukasz Wójtowicz, Paulina Woźniak (red.), *Międzynarodowa innowacyjność i konkurencyjność w XXI w.* Radom: Spatium, 33-43.
- Jiménez-Crespo, Miguel A. (2017). *Crowdsourcing and Online Collaborative Translations: Expanding the Limits of Translation Studies.* Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.131>
- Katan, David (2016). Translation at the cross-roads: time for the transcreational turn? *Perspectives* 24(3), 365-381. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2015.1016049>
- Lal, Purushottama (1964). *Great Sanskrit Plays in New English Transcreations.* New York: New Directions Publishing.
- Mastela, Olga, Seweryn, Agnieszka (2021). Transkreacja - nowy obszar czy nowa nazwa? W: Maria Piotrowska (red.), *Perspektywy na przekład.* Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 275-295.
- Nord, Christiane (2011). *Funktionsgerechtigkeit und Loyalität. Theorie, Methode und Didaktik des funktionalen Übersetzens.* Berlin: Frank & Timme.
- Olędzki, Jerzy, Tworzydło, Dariusz (red.) (2009). *Leksykon Public Relations.* Rzeszów: Newline, Bonus Liber.
- ÖNORM EN ISO 17100: 2018 (ISO/17100:2015 + Amd 1:2017) (2018). *Übersetzungsdienstleistungen - Anforderungen an Übersetzungsdienstleistungen.* Wien: Österreichisches Normungsinstitut.
- Pedersen, Daniel (2014). Exploring the concept of transcreation - transcreation as ›more than translation‹? *Cultus* 7, 57-71.
- Pedersen, Daniel (2016). *Transcreation in Marketing and Advertising: An Ethnographic Study.* Aarhus: Institut for Erhvervskommunikation (Aarhus Universitet). Dostęp online: http://pure.au.dk/portal/files/99715430/Transcreation_in_Marketing_and_Advertising_An_Ethnographic_Study1.pdf (29.01.2023).
- Pichler, Theresa (2014). *Transcreation - aber wie?: eine Übersetzungsdienstleistung und die damit verbundenen Anforderungen.* Universität Graz. Masterarbeit. Dostęp online: <https://unipub.uni-graz.at/obvugrhs/download/pdf/291159?originalFilename=true> (26.01.2023).
- Reinart, Sylvia (2014). *Kulturspezifik in der Fachübersetzung. Die Bedeutung der Kulturkompetenz bei der Translation fachsprachlicher und fachbezogener Texte.* 2. Aufl. Berlin: Frank & Timme.
- Pinheiro, Marcia Ricci (2015). Translation techniques. *Communication & Language at Work* 4(4), 121-144. <https://doi.org/10.7146/claw.v1i4.20775>

Rike, Sissel Marie (2013). Bilingual corporate websites - from translation to transcreation? *The Journal of Specialised Translation* 20, 68-85.

Risku, Hanna, Pichler, Theresa, Wieser, Vanessa (2017). Transcreation as a translation service: process requirements and client expectations. *Across Languages and Cultures* 18(1), 53-77.
<https://doi.org/10.1556/084.2017.18.1.3>

Rupcic, Kerstin (2020). Eine Idee weiter - Überlegungen zum Translationskompetenzmodell im Kontext transkreativer Textübertragungsprozesse. W: Barbara Ahrens, Morven Beaton-Thome, Monika Krein-Kühle, Ralph Krüger, Lisa Link, Ursula Wienen (red.), *Interdependenzen und Innovationen in Translation und Fachkommunikation*. Berlin: Frank & Timme, 305-326.

Sandrini, Peter (2016). Fachübersetzen. W: Klaus Kaindl, Mira Kadrić (red.), *Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen*. Tübingen: Francke, 158-181.

Sattler-Hovdar, Nina (2016). *Translation-Transkreation. Vom Über-Setzen zum Über-Texten*. Berlin: BDÜ Fachverlag.

Schach, Annika (2015). Advertorial, Blogbeitrag, Content-Strategie & Co. Neue Texte der Unternehmenskommunikation. Wiesbaden: Springer Gabler. <https://doi.org/10.1007/978-3-658-05492-2>

Schmitt, Peter A., Gerstmeyer, Lina, Müller, Sarah (2016). *Übersetzer und Dolmetscher - eine internationale Umfrage zur Berufspraxis*. Berlin: BDÜ Fachverlag.

Schmitt, Peter A. (2016). *Handbuch Technisches Übersetzen*. Berlin: BDÜ Fachverlag.

Schreiber, Michael (2017). Quo vadis, Übersetzungsbegriff? Tendenzen und Paradoxien. W: Lavinia Heller (red.), *Kultur und Übersetzung*. Bielefeld: Transcript, 51-62.
<https://doi.org/10.1515/9783839429631-005>

Séguinot, Candace (1994). Translation and advertising: going global. *Debate. Current Issues in Language and Society* 1(3), 249-281.

Smolińska, Mariola (2019). Polskie i niemieckie teksty marketingowe na wybranych przykładach - znaczenie językowe, sens kontekstowy i transkreacja. W: Joanna Wasiluk, Marta Gierczyńska-Kolas, Grażyna Lisowska (red.), *Międzynarodowy dyskurs filologiczny*. Słupsk: Akademia Pomorska w Słupsku, 53-63.

Spinzi, Cinzia (2018). Introduction: the wheres, whats and whys of transcreation. W: Cinzia Spinzi, Alessandra Rizzo, Marianna Lya Zummo (red.), *Translation or Transcreation? Discourses, Texts and Visuals*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 1-14.

Stolze, Radegundis (1999). *Die Fachübersetzung. Eine Einführung*. Tübingen: Narr.

Stolze, Radegundis (2009). *Fachübersetzen - ein Lehrbuch für Theorie und Praxis*. Berlin: Frank & Timme.

Torresi, Ira (2021). *Translating Promotional and Advertising Texts*. Dostęp online:
[https://books.google.pl/books?id=RFgMEAAAQBAJ&pg=PT3&dq=Torresi,+Ira+\(2021\).+Translating+Promotional+and+Advertising+Texts&hl=pl&sa=X&ved=2ahUKewjije_nzJf9AhWC_Co-KHRKHAPUQ6AF6BAgIEAI#v=onepage&q=Torresi%2C%20Ira%20\(2021\).%20Translating%20Promotional%20and%20Advertising%20Texts&f=false](https://books.google.pl/books?id=RFgMEAAAQBAJ&pg=PT3&dq=Torresi,+Ira+(2021).+Translating+Promotional+and+Advertising+Texts&hl=pl&sa=X&ved=2ahUKewjije_nzJf9AhWC_Co-KHRKHAPUQ6AF6BAgIEAI#v=onepage&q=Torresi%2C%20Ira%20(2021).%20Translating%20Promotional%20and%20Advertising%20Texts&f=false) (10.01.2023).

Vogel, Katrin (2012). Corporate Style. Stil und Identität in der Unternehmenskommunikation. Wiesbaden: Springer VS. <https://doi.org/10.1007/978-3-531-94138-7>

Żmudzki, Jerzy (2010). Aktuelle Profile der germanistischen Translationsdidaktik in Polen. W: Anna Małgorzewicz (red.), Translation: Theorie - Praxis - Didaktik. Dresden-Wrocław: Neisse Verlag, 117-136.

Magdalena Filar, Agnieszka Gawęł Rozważania Paula Kuśmaula na temat tłumaczenia jako aktu twórczego. Od podejścia funkcjonalnego do kognitywizmu

Bono, Edward de (1971). Laterales Denken. Ein Kursus zur Erschließung Ihrer Kreativitätsreserven. Tłum. Margaret Carroux, Wolfgang Eisermann. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt.

Filar, Magdalena (2018). Kognitywny model Paula Kuśmaula w dydaktyce przekładu pisemnego - od kreatywnego rozumienia do kreatywnego tłumaczenia. W: Artur D. Kubacki, Katarzyna Sowa-Bacia (red.), Wybrane zagadnienia z glotto- i transłodydaktyki 1. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 61-77.

Fillmore, Charles J. (1977). Scenes-and-frames semantics. W: Antonio Zampolli (red.), Linguistic Structures Processing. Amsterdam: North-Holland, 55-81.

Kuśmaul, Paul (1986). Übersetzen als Entscheidungsprozess. Die Rolle der Fehleranalyse in der Übersetzungsdidaktik. W: Mary Snell-Hornby (red.), Übersetzungswissenschaft. Eine Neuorientierung. Zur Integrierung von Theorie und Praxis. Tübingen: Francke, 206-229.

Kuśmaul, Paul (1995). Training the Translator. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.10>

Kuśmaul, Paul (2000). Types of creative translating. W: Andrew Chestermann, Natividad Gallardo, Yves Gambier (red.), Translation in Context: Selected Contributions from the EST Congress, Granada 1988. Amsterdam: John Benjamins, 117-126. <https://doi.org/10.1075/btl.39.14kus>

Kuśmaul, Paul (2007). Kreatives Übersetzen (Studien zur Translation 10). Tübingen: Stauffenburg.

Kuśmaul, Paul (2009). Übersetzen - nicht leicht gemacht. Beiträge zur Translation. Berlin: Saxa.

Kuśmaul, Paul (2015). Verstehen und Übersetzen. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen: Narr.

Kuśmaul, Paul, Hönig, Hans G. (1982). Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen: Narr.

Lakoff, George (1987). Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind. Chicago: University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226471013.001.0001>

Langacker, Ronald W. (1987). Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1, Theoretical Prerequisites. Stanford: Stanford University Press.

Langacker, Ronald W. (1991). Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 2, Descriptive Application. Stanford: Stanford University Press.

Rosch, Eleanor (1973). Natural categories. Cognitive Psychology 4, 328-350. [https://doi.org/10.1016/0010-0285\(73\)90017-0](https://doi.org/10.1016/0010-0285(73)90017-0)

Wilss, Wolfram (1988). Kognition und Übersetzen. Zur Theorie und Praxis der menschlichen und der maschinellen Übersetzung. Tübingen: Niemeyer. <https://doi.org/10.1515/9783110935844>

Małgorzata Kornacka Programy CAT – nowy element klasycznego układu translatorycznego?

Bogucki, Łukasz (2009). Tłumaczenie wspomagane komputerowo. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Gabryś-Sławińska, Monika (2013). Adiustacja i korekta tekstu. W: Paweł Nowak, Aleksander Wójtowicz (red.), E-edycje: edycje w świecie nowych mediów. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 199-245.

Grucza, Franciszek (2017a). Tłumaczenie i jego funkcje glottodydaktyczne. W: Franciszek Grucza, Dzieła zebrane. T. 4. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe IKS UW, 163-176.

Grucza, Franciszek (2017b). Zagadnienia translatoryki. W: Franciszek Grucza, Dzieła zebrane. T. 4. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe IKS UW, 149-161.

Kozłowska, Zofia (2007). O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych). Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323530794>

Nikishina, Maria (2018). Tłumaczenie w programie CAT z podglądem translatora: chwilowa fascynacja czy przyszłość tłumaczeń pisemnych? Applied Linguistics Papers 25(4), 91-100.
<https://doi.org/10.32612/uw.25449354.2018.4.pp.91-100>

Osuchowska, Barbara (2011). Poradnik autora, tłumacza i redaktora. Warszawa: Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT.

Sosnowski, Roman (2007/2008). Wolne oprogramowanie dla tłumacza - mit czy rzeczywistość? Rocznik Przekładoznawczy 3/4, 199-212. <https://doi.org/10.12775/RP.2008.014>

Alicja Pstyga Działania perswazyjne w przekładzie tekstów medialnych

Balcerzan, Edward (2010). Tłumaczenie jako „wojna światów”. W kręgu translatologii i komparatystyki. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Barańczak, Stanisław (1983). Czytelnik ubezwłasnowolniony. Kraków: Libella.

Bucher, Hans-Jürgen (2015). Rozumienie multimodalne lub recepcja jako interakcja. Teoretyczne i empiryczne podstawy systemowej analizy multimodalności. Tłum. Magdalena Lisiecka-Czop. W: Roman Opiłowski, Józef Jarosz, Przemysław Staniewski (red.), Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń. Wrocław: Atut, 79–110.

Gruszczyńska, Ewa (2012). Dawne polskie przekłady prasowe. Informacja – perswazja – manipulacja. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR.

Hejwowski, Krzysztof (2006). Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

- Kananowicz, Tatiana, Połonski, Andriej, Pstyga, Alicja (2021). W kręgu zagadnień dyskursu medialnego. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Kozłowska, Zofia, Szczęsny, Anna (2018). Tłumaczenie pisemne na język polski. Kompendium. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Lewicki, Roman (2017). Zagadnienia lingwistyki przekładu. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- Lisowska-Magdziarz, Małgorzata (2019). Znaki na uwięzi. Od semiologii znaku do semantyki mediów. Kraków: Wydawnictwo Księgarnia Akademicka. <https://doi.org/10.12797/9788381381178>
- Mikułowski Pomorski, Jerzy (2012). Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym. Nowa edycja. Kraków: Universitas.
- Mrozowski, Maciej (2020). Przenikanie mediów. Ewolucja mediów a przemiany ładu społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Paepcke, Fritz (2009). Rozumienie tekstu a przekład. Tłum. Grzegorz Sowiński. W: Piotr Bukowski, Magda Heydel (red.), Współczesne teorie przekładu. Antologia. Kraków: Znak, 335–346.
- Piekot, Tomasz (2006). Dyskurs polskich wiadomości prasowych. Kraków: Universitas.
- Pisarek, Walery (2008). Wstęp do nauki o komunikowaniu. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Pstyga, Alicja (2013). Przekład w komunikowaniu medialnym. Wybrane zagadnienia na podstawie polskich przekładów rosyjskich tekstów prasowych. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Pstyga, Alicja (2021a). Multimodalność przekazu medialnego a przekład. Przegląd Rusycystyczny 2(174), 39–54. <https://doi.org/10.31261/pr.10302>
- Pstyga, Alicja (2021b). Przekład w komunikowaniu medialnym: perspektywa aksjologiczna (na przykładzie rosyjsko-polskich konfrontacji przekładowych w dyskursie prasowym) (Słowo z Perspektywy Językoznawcy i Tłumacza 8). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- SJP (b.d.). Perswazja. Słownik języka polskiego PWN. Dostęp online: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/perswazja.html> (22.12.2023).
- Skowronek, Bogusław (2013). Mediolingwistyka. Wprowadzenie. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.
- Wojtak, Maria (2015). Rozłożone gazety. Studia z zakresu prasowego dyskursu, języka i stylu. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- WSJP (2016). Perswazja. Wielki słownik języka polskiego. Dostęp online: <https://wsjp.pl/haslo/podglad/37164/perswazja> (22.12.2023).
- Żydek-Bednarczuk, Urszula (2013). Dyskurs medialny. W: Ewa Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek-Bednarczuk (red.), Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej. Kraków: Universitas, 179–197.

Anna Warakomska **Język jako temat literacki i jego rola w niemieckiej literaturze interkulturowej**

Adelson, Leslie (2006). Against Between – Ein Manifest gegen das Dazwischen. W: Heinz Ludwig Arnold (red.), Literatur und Migration (Text+Kritik. Zeitschrift für Literatur 9). München: edition text und kritik, 36–46.

Akyün, Hatice (2007). Einmal Hans mit scharfer Soße. Leben in zwei Welten. München: Goldmann.

Bade, Klaus J. (2002). Europa in Bewegung. Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. München: C.H. Beck.

Bazyar, Shida (2016). Nachts ist es leise in Teheran. Köln: Kiepenheuer & Witsch.

Białek, Edward, Zybura, Marek (red.) (2016). Do kogo należy niemczyzna? Niemiecka literatura imigrantów. Wrocław: Questio.

Blumentrath, Hendrik, Bodenbug, Julia, Hillman, Roger, Wagner-Egelhaaf, Martina (2007). Transkulturalität. Türkisch-deutsche Konstellationen in Literatur und Film. Münster: Aschendorff Verlag.

Chiellino, Carmine (red.) (2007). Interkulturelle Literatur in Deutschland. Ein Handbuch. Stuttgart–Weimar: J.B. Metzler. <https://doi.org/10.1007/978-3-476-05264-3>

Dominik, Katja, Jünemann, Marc, Motte, Jan, Reinecke, Astrid (1999). Angeworben, eingewandert, abgeschoben. Ein anderer Blick auf die Einwanderungsgesellschaft der Bundesrepublik. Münster: Westfälisches Dampfboot.

Dtv Verlag (2009). Cem Gülay über sein Buch »Türken-Sam – Eine deutsche Gangsterkarriere«. YouTube. Dostęp online: <https://www.youtube.com/watch?v=bR0yDj3tNk> (20.09.2022).

Engin, Osman (1998). Kanaken-Gandhi. Satirischer Roman. Berlin: Elefanten Press.

Gülay, Cem, Kuhn, Helmut (2009). Türken-Sam. Eine deutsche Gangsterkarriere. München: dtv. Gülay, Cem, Kuhn, Helmut (2012). Kein Döner Land. Kurze Interviews mit fiesen Migranten. München: dtv.

Hofmann, Michael, Patrut, Iulia-Karin (2015). Einführung in die interkulturelle Literatur. Darmstadt: WBG.

Kermani, Navid (2018). Entlang der Gräben. Eine Reise durch das östliche Europa bis nach Ishafan. München: C.H. Beck. <https://doi.org/10.17104/9783406714030>

La Grotta, Luigi, Engin, Osman (1998). Stimme. Dostęp online: http://www.osmanengin.de./presse_interviews.html (30.08.2014).

Madajczyk, Piotr (2015). Między fundamentalizmem a asymilacją. Muzułmanie w Niemczech. Warszawa: Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk.

Ngo, Chi Dung (2017). Heimat für Fortgeschrittene. Vom Mekong in die Mitte Deutschlands. München: Claudius Verlag.

Nguyen, Quy Dai (2017). Gleichgültig schauten die Möwen der Tragödie zu. W: Ruprecht Neudeck, Christel Neudeck (red.), Was man nie vergessen kann. Wuppertal: Peter Hammer Verlag, 98–104.

Ohnesorg, Stefanie, Martin, Bernhard R. (2007). Deutsch als Fremdsprache und Deutsch als Zweitsprache. W: Carmine Chiellino (red.), Interkulturelle Literatur in Deutschland. Ein Handbuch. Stuttgart–Weimar: J.B. Metzler, 399–417. https://doi.org/10.1007/978-3-476-05264-3_27

Özdamar, Emine Sevgi (2007). Most nad Złotym Rogiem. Tłum. Maria Przybyłowska. Sejny: Pogranicze.

Pazarkaya, Yüksel (1989). Deutsche sprache. W: Yüksel Pazarkaya, Der Babylonbus. Gedichte. Frankfurt am Main: Dayeli, 7.

Petschel, Anja (2021). Kinder mit Migrationshintergrund. Kurz & Knapp. Dostęp online: <https://www.bpb.de/kurz-knapp/zahlen-und-fakten/datenreport-2021/bevoelkerung-und-demografie/329526/kinder-mit-migrationshintergrund> (20.09.2022).

Pirinçi, Akif (1991). Tränen sind immer das Ende, Roman. München: Goldmann.

Rauss, Uli (2009). Deutschtürke Cem Gülay 'Wir hassen Euch, Ihr hasst uns'. Stern. Dostęp online: <https://www.stern.de/panorama/stern-crime/deuschtuerke-cem-guelay-wir-hassen-euch--ihr-hasst-uns--3444048.html> (20.09.2022).

Smechowski, Emilia (2018). My, superimigranci. Reportaż. Tłum. Bartosz Nowacki. Warszawa: Prószyński i S-ka.

Specht, Theresa (2011). Transkultureller Humor in der türkisch-deutschen Literatur. Würzburg: Königshausen & Neumann.

Şen, Faruk, Goldberg, Andres (1994). Türken in Deutschland. Leben zwischen zwei Kulturen. München: C.H. Beck.

Trojanow, Ilija (2009). Migration als Heimat. Von den literarischen Früchten der Entwurzelung und den Agenten der Mehrsprachigkeit. Neue Zürcher Zeitung, 30.11.

Vieth-Entus, Susanne (2006). Berlin: 2026: Jedes zweite Kind stammt aus einer Einwanderer-Familie. Tagesspiegel. Dostęp online: <https://www.tagesspiegel.de/berlin/2026-jedes-zweite-kind-stammt-aus-einer-einwanderer-familie-1332601.html> (20.09.2022).

Vu, Trang-Dai (2017). Lieber Tod auf dem Meer als ein Leben ohne Würde. W: Ruprecht Neudeck, Christel Neudeck (red.), Was man nie vergessen kann. Wuppertal: Peter Hammer Verlag, 38–61.

Warakomska, Anna (2019). Od literatury gąstarbeiterów do literatury interkulturowej w niemieckiej rzeczywistości postimigranckiej. TRANSFER Reception Studies 4, 37–51.

Warakomska, Anna (2020). Turcy w Niemczech. Historia, literatura, kultura. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR.

Warakomska, Anna (2022). Türkisch-deutsche Szenarien in Film und Literatur – als Beispiel des Paradigmenwechsels im Diskurs über Migrantenfragen. Studia Niemcoznawcze / Studien zur Deutschkunde 67, 15–28.

Zaimoglu, Feridun (2013). Kanak Sprak. 24 Mißtöne vom Rande der Gesellschaft. Berlin: Rotbuch Verlag.

Elena Janczuk **„Morska” dusza Mariny Cwietajewej – o motywie morza w twórczości poetki**

Дворяшина, Нина, Галицкая, Юлия (2014). Семантика водной стихии в поэзии М. И. Цветаевой. W: *Мировая словесность для детей и о детях. XIX Всероссийская научно-практическая конференция*. Ярославль: ООО „Литера”, 41–49.

Ефремова, Татьяна (2000). Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный. Москва: Русский язык. Dostęp online: <https://lexicography.online/explanatory/efremova/m/more> (22.12.2022).

Кошарная, Светлана (2008). „Море” в русской мифологической картине мира. *Научные ведомости* 15(55), 19–23.

Лаврова, Елена (1994). Поэтическое мирозерцание М. И. Цветаевой. Горловка: Издательство ГГПИИЯ.

Небжеговская-Бартминьская, Станислава (2004). Роль мотива в описании модели текста. W: Светлана Толстая (red.), *Язык культуры: семантика и грамматика*. Москва: Индрик, 256–272.

Неклюдов, Сергей (2004). Мотив и текст. W: Светлана Толстая (red.), *Язык культуры: семантика и грамматика*. Москва: Индрик, 236–248.

Потапова, Ольга (2018). Основные особенности вербализации концепта „море” в русской языковой картине мира. *Лексико-семантическое поле как вербализация концепта. Гуманитарные науки* 11(2), 134–137.

Ревзина, Ольга (2009a). Личность поэта в зеркале его словаря. W: Ольга Ревзина, Безмерная Цветаева. Москва: Дом-музей Марины Цветаевой, 257–285.

Ревзина, Ольга (2009b). О чем рассказывают поэтические метафоры. W: Ольга Ревзина, Безмерная Цветаева. Москва: Дом-музей Марины Цветаевой, 286–306.

Ревзина, Ольга (2009c). Явное и скрытое в стихотворении „С моря”. W: Ольга Ревзина, Безмерная Цветаева. Москва: Дом-музей Марины Цветаевой, 170–192.

Топоров, Виктор (1995). О „поэтическом” комплексе моря и его психофизиологических основах. W: Виктор Топоров, Миф, Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического: Избранное. Москва: Издательская группа „Прогресс” – „Культуры”, 575–622.

Фарыно, Ежи (2004). Повтор: свойства и функции. W: Ежи Фарыно (red.), Алфавит. Строение повествовательного текста. Синтагматика. Парадигматика. Смоленск: СГУП, 5–21.

Цветаева, Марина (1994–1995). (СС). *Собрание сочинений в 7-ми томах*. Москва: Эллис Лак.

Цветаева, Марина (1997a). (НСТ). *Неизданное. Сводные тетради*. Москва: Эллис Лак.

Цветаева, Марина (1997b). (НЗК). *Неизданное. Записные книжки*. Т. 1–2. Москва: Эллис Лак.

Ханзен-Лёве, Аге (2003). Русский символизм. Система поэтических мотивов. Мифопоэтический символизм начала века. Космическая символика. Пер. с нем. Михаил Некрасов. Санкт-Петербург: Академический проект.

Якимова, Людмила (2003). Мотивная структура романа Леонида Леонова „Пирамида”. Новосибирск: Издательство СО РАН.

Янчук, Елена (2021). Мотив воды в творчестве Марины Цветаевой. Acta Polono-Ruthenica XXVI(3), 41–56.

Joanna Piotrowska **Jak badać recepcję pisarza? Propozycja podejścia kompleksowego (na przykładzie recepcji późnego Lwa Tołstoja w prasie)**

† Leo Tolstoj (1910). Neue Freie Presse (16609) (17. Nov., Mbl.), 1–2.

Alston, Charlotte (2020). Tolstoy and His Disciples: The History of a Radical International Movement. London-New York-Oxford-New Delhi-Sydney: Bloomsbury.

De Giorgi, Roberta (2018). Życie w imię Tołstoja. Szkic biograficzny Władimira G. Czertkowa (1854-1936). Roczniki Humanistyczne 66(1), 119-131. <https://doi.org/10.18290/rh.2018.66.1-8>

Đurišin, Dionýz (1992). Čo je svetová literatúra? Bratislava: Obzor.

Espagne, Michel (1999). Les transferts culturels franco-allemands. Paris: Presses Universitaires de France. <https://doi.org/10.3917/puf.espag.1999.01>

Espagne, Michel, Werner, Michael (1987). La construction d'une référence culturelle allemande en France. Genèse et histoire (1750-1914). Annales. Économies, Sociétés, Civilisations 4, 969-992. <https://doi.org/10.3406/ahess.1987.283428>

Espagne, Michel, Werner, Michael (1988). Transferts. Les relations interculturelles dans l'espace franco-allemand (XVIIIe - XIXe siècles). Paris: Éditions Recherche sur les Civilisations.

Ives, Christopher (2022). Zen wędrownym. Jak odnaleźć spokój w czasie życiowych burz. Tłum. Justyn Hunia. Kraków: Wydawnictwo Znak.

Joyeux, Béatrice (2003). Les transferts culturels. Un discours de la méthode. Hypothèses 1(6), 151-162. <https://doi.org/10.3917/hyp.021.0149>

Künstler, Mieczysław Jerzy (1976). Przedmowa. W: Dialogi konfucjańskie. Tłum. Krystyna Czyżewska-Madajewicz, Mieczysław Jerzy Künstler, Zdzisław Tłumski. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 5-31.

Lotman, Yuri M. (1990). Universe of the Mind: A Semiotic Theory of Culture. Tłum. Ann Shukman. London-New York: I. B. Tauris & Co.

Łotman, Jurij (2008). Uniwersum umysłu. Semiotyczna teoria kultury. Tłum. Bogusław Żyłko. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Magnone, Lena (2016). Emisariusze Freuda. Transfer kulturowy psychoanalizy do polskich sfer inteligentkich przed drugą wojną światową. T. 1-2. Kraków: Universitas. <https://doi.org/10.14375/NP.9782846709255>

Menšikov, Michail (1908). Pisma k bližním. Čech (155) (7. června), 19-20.

Tolstoj mnichem (1910). Našinec (260) (14. listopadu), 3.

Tolstoj v kláštere (1910). Lidové noviny (313) (14. listopadu, malé vyd.), 3.

Učení Tolstého prakticky absurdním (1910). Čech (317) (18. listopadu), 1-2.

- Uhlig, Helmut (2002). *Budda. Ścieżki Oświeconego*. Tłum. Andrzej Guzek. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
- Walicki, Andrzej (2005). *Zarys myśli rosyjskiej. Od Oświecenia do renesansu religijno-filozoficznego*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Басинский, Павел (2012). *Лев Толстой: Бегство из рая*. Москва: АСТ-Астрель.
- Бройтман, Самсон (2004). *Историческая поэтика (Теория литературы 2)*. Москва: Издательский центр "Академия".
- Внезапный отъезд Л. Н. Толстого из Ясной Поляны (1910). *Русское слово* (250) (30 окт.), 3.
- Доброхотов, Анатолий (1910). *Великий шаг. Утро России* (288) (31 окт.), 2.
- Лотман, Юрий (1996). *Внутри мыслящих миров. Человек - текст - семиосфера - история*. Москва: Языки русской культуры.
- Лотман, Юрий (2010). *О двух моделях коммуникации и их соотношении в общей системе культуры*. W: Юрий Лотман, Семиосфера. Санкт-Петербург: Искусство-СПб, 666-668.
- Мейлах, Борис (1960). *Уход и смерть Льва Толстого*. Москва-Ленинград: Художественная литература.
- Меньшиков, Михаил (1908). *Письма к ближним. Новое время* (11519) (6 апр.), 4.
- Ореханов, Георгий (2014). *В. Г. Чертков в жизни Л. Н. Толстого*. Москва: Издательство Православного Свято-Тихоновского гуманитарного университета.
- Пиотровска, Иоанна (2021). *Рецепция позднего Льва Толстого в польской прессе: процессы информационного и культурного трансфера*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323553434>
- Последние известия о Л. Н. Толстом (1910). *Русские ведомости* (250) (30 окт.), 4.
- Ремизов, Виталий (2017). *Уход Толстого. Как это было*. Москва: Проспект.
- Ядовкер, Юлия, публ. (2011). *Переписка родных и друзей с Толстым и о Толстом. Июнь-ноябрь 1910 г.* W: Людмила Гладкова (отв. ред.), *Уход Льва Толстого*. Москва-Тула: Государственный музей Л. Н. Толстого - ИПО "Лев Толстой", 340-591.

Walentyna Sobol **Fenomen egodokumentów – ludzie, nauka, świat**

- Burzyńska, Anna, Markowski, Michał Paweł (2006). *Teorie literatury XX wieku*. Kraków: Znak.
- Caillois, Roger (2010). *Wojna i sacrum*. Tłum. Anna Tatarkiewicz, Ewa Burska. W: Leszek Kolankiewicz (red.), *Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 278-284.
- Clinton, Bill (2004). *Moje życie*. Tłum. Barbara Gadomska (rozdziały 1-22), Piotr Amsterdamski (rozdziały 23-46), Paulina Braiter (rozdziały 47-55, epilog). Warszawa: Świat Książki.
- Davies, Norman (2010). *Boże igrzysko. Historia Polski*. Tłum. Elżbieta Tabakowska. Kraków: Wydawnictwo Znak.

Davies, Norman (2019a). Europa. Między Wschodem a Zachodem. Tłum. Bartłomiej Pietrzyk. Kraków: Znak Horyzont.

Davies, Norman (2019b). Sam o sobie. Tłum. Bartłomiej Pietrzyk. Kraków: Znak.

Grucza, Franciszek (2017). Moja droga do lingwistyki antropocentrycznej. W: Franciszek Grucza, Dzieła zebrane. T. 1. O nauce profesora Franciszka Gruczy. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej, 11-69.

Erll, Astrid (2018). Kultura pamięci. Wprowadzenie. Tłum. Agata Teperek. Post. i red. nauk. Magdalena Saryusz-Wolska. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323534174>

Kulawik, Adam (1997). Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego. Kraków: Antykwa.

Mrozek, Sławomir (2006). Baltazar. Autobiografia. Warszawa: Noir sur Blanc.

Napiórkowski, Marcin (2018). Epidemia pamięci. W: Paweł Majewski, Marcin Napiórkowski (red.), Antropologia pamięci. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 15-37.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323533627.pp.15-40>

Nasiłowska, Anna (2023). Mrozek. Biografia. Warszawa: Wydawnictwo Literackie.

Nycz, Ryszard (2017). Nowa humanistyka w Polsce: kilka bardzo subiektywnych obserwacji, koniektur, refutacji. Teksty Drugie 1, 18-40. <https://doi.org/10.18318/td.2017.1.2>

Nora, Pierre (2001). Memoirs of men of state: from Comynes to de Gaulle. W: Rethinking France. Les Lieux de Mémoire. Vol. 1. The State. Transl. by Mary Trouille. Chicago: University of Chicago Press, 401-451.

Nora, Pierre (2009). Między pamięcią a historią: les lieux de mémoire. Tłum. Paweł Mościcki. Tytuł Roboczy: Archiwum 2, 4-12.

Przybylski, Ryszard (1998). Baśń zimowa. Esej o starości. Warszawa: Wydawnictwo "Sic!".

Rodak, Paweł (2010). Dziennik osobisty jako praktyka piśmienna: działanie, materialność, tekst. W: Philippe Artières, Paweł Rodak (red.), Antropologia pisma od teorii do praktyki. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 175-192.

Sloterdijk, Peter (2008). Krytyka cynicznego rozumu. Tłum. Piotr Dehnel. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Sobol, Walentyna (2021). Wstęp. W: Filip Orlik i jego Diariusz. Opracowanie, odczytanie z rękopisu, wstęp, komentarze Walentyna Sobol. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 9-46.

Wańkowicz, Melchior (2022). Na tropach Smętka. Warszawa: Dom Wydawniczy Księży Młyn.

Williams, Kate (2020). Introduction. W: Kate Williams, R.G. Grant, Andrew Humphreys, Esther Ripley, Iain Zaczek, Remarkable Diaries: The World's Greatest Diaries, Journals, Notebooks, and Letters. New York: DK Publishing, 10-11.

Wojciechowski, Piotr (2022). Tania krew. Wyspa 1(61), 13-18.

Ziółkowska-Boehm, Aleksandra (2022). Smętek na tropach Wańkowicza. W: Melchior Wańkowicz, Na tropach Smętka. Warszawa: Dom Wydawniczy Księży Młyn, 7-17.

Нора, П'єр (2014). Теперішнє, нація, пам'ять. Пер. із фран. Андрія Рєпи. Київ: ТОВ «Видавництво Кліо».

Соболь, Валентина (2018). Скорина про самого себе. *Przegląd Środkowo-Wschodni* 3, 59-69.
<https://doi.org/10.32612/uw.2543618X.2018.pp.59-69>